

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De trinitate p[er]sona[rum]. ser. x.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

bi deficiat &c. Ido dicit scriptura ibide. Et
plebit horrea tua saturitate: & vino tor/
cularia redundabit. Et isto mo nos dea
bonoiam? nobis pficitim? & primo subue/
nimus. Qd pfect dñs q est benedict in
secula. Amen.

De trinitate personarum.
Sermo. X.

Fides tua te

salu fecit. Lu. xviij. Pro fmo/
als fundameto q est de scdo ar/
ticle fidei dicitur theologiales questio.
Querit veru in his q fidei sunt rones
debeat queri & introducti. Arguit q no:
no est quereda ratio q mediare qrenti ha/
bet meriti depditio: sed mediatis ronis
buanis h meriti depditio. vt ait Grego.
in Homel. Fides no habet meritū cui hu/
mana ratio pber experimētū. Igit. In op/
positū ait Aug. pmo libro de trinitate ad/
uersus garrulos rōcinatores elatos mag/
q capaces rōnis catholicis & similitudi/
nis ad assertione fidei est vrendū. ergo in
his q fidei sunt rones debet qri & introdu/
ci. Et sic qstio manet p vracq pre dubia.
Ad questionē rōndandū est scdm Bona.
in q. ij. & plogo pmi sniaz q qñs no de/
beam? ea q sunt fidei nostre pncipalitē cre/
dere ppter rones euidentes: nihilomin? rō/
nes ad ea q sunt fidei nostre vtilissime sūt
ppter tria genera hoim. que rationes post/
hac vtilicidandē sunt.

Primo ppter infideles.
Secdo ppter in fide imbecilles.
Tercio ppter in fide firmis stabiles.
Quo ad primos necessarie sunt rones
circa ea q sunt fidei nre: me infideles vide/
tes rones nobis deficere putarēt veritate
fidei nre esse pfectā: qz ait Aristo. vij. me/
taphysices. hoies decipiūt circa ea q igno/
rant. Secdo ppter infirmos in fide seu
imbecilles: sic deus charitate infertor fir/
mar p bona spalia: sic infirmoz fide p ar/
gumeta pbabilia. Hugo d scdo vici. Cre/
do firmis & no dubito ad qñlibz explana/
tione: qd necesse esse argumeta pbabilia:
imo etiā necaria no deesse licz ptingat no/
strā industrā latere. Tercio ppter pfe/
ctos in fide. mro em mō ania delectat in/
telligēdo: qd pfecta fide credit. vñ Berni.
Nihil liberi? intelligimus: qd tam fide
credim? igit in his q fidei sunt rones de/
bet qri & introducti. Et ad argumētū d/ q
si intelligat maior de rōnis. q p sensuz ex/
teriorē pceptiunt illa est vera: no tñ si intel/
ligat de rōnis quas p intellectū cognosci/
mus vel similitudinibz. Quia firmis credere
debemus. Si salurē adipisci cordi sedeat:
iuxta pba &c. Expedito primo articlo
primere ad dei vnitatē: vtz de diuic essent/
ie vnitatē: sequit pdicare de scdo articlo:
vitz d psonaz diuiaz snitate. Potes etiā
hic pdicare d attribuz tribz psonis diuis.
Primo quidē patri attribuit potētia.
Secdo filio sapientia.
Tercio spūsancto bonitas.
De potētia autē dei vide. b. Tho. pre. j.
q. xxy. Itē in. ij. sen. vi. xlij. ar. ij. Et vide
de his qd scripti in festo trinitatē: pnone
q iccipit. Nemo pōt facere q tu facis. Itē
potes hic facere aliū fmonē de paternita/
te dei. dūz dicit in simbolo Patrē oipotē/
tē. De q vide in smomb de ozone vñca.
fmonē. vj. Saluret fgo &c. Secretuz est
mysteriū sacratissime trinitatis quō. i. est
vn? de? oipotens etern? &c. & ille de? vn?
essentia: est trin? in psonis: est ita transcē/
dens & altum: sicut in tota theologia alia
materia inuenit. Vñ nūq; a pncipio mōi
vitz ad finē fuisset scituz p inuentionē hu/
manā: nisi de? reuelasset nobis: qz intelle/
ctus hūanus no est capax tanti mysterij.
Itā videt qra est altitudo celi sup corpa/
nra: maior: incōperabilis est altitudo scis/
sime trinitatē sup anias. et sic nullo modo
hō creat? tenēs pedes in terra posset digi/
to celos tangere. Vñ dicit legisse q cōch/
rio ista si digito celū tetiger? est impossibi/
lis: ita nec intellect? de se posset cape my/
steriū trinitatē. Et qd mirū: cū etiā in cog/
nitioe naturalij intellect? noster mltū in/
uenit defectibilibz: Vñ dicit pbs. ij. Betera.
q sic se habet oculus noctue seu vespertilio/
nis ad solē: sic intellect? noster ad manife/
stissima i natura: sic sup sepi? repetitū est.
Vñ dicit Sap. ix. difficile estimam? q in/
terra sunt: & q in pspetu sūt inuenim? cū
labore: q in celis aut sūt qz inuestigabite/
Sentium aut eū qz sciet/ nisi tū dederis

De fide

sapiam: et miseris spiritus tuum de altis-
simis: Ite Aplos Ro. xj. **O** altitudo divi-
tiaz sapientie et scientie dei: que incoprehen-
sibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles vie
eius. Quis enim cognovit sensus domini: aut quis
paravit ei? fuit etc. Dupliciter autem fieri potest
quod homo tangere celum supernaturaliter. Uno modo
si ex potentia dei celum inclinaret deorsum: vel
quod homo elevarer a deo ad celum: alias esset im-
possibile. Ita de sancta trinitate circa anias
nistras. **D**igitus siquidem anie que tangunt sub-
tilia est intellectus. Sicut ergo corpus hominis non
potest tangere celum naturaliter: sic nec intellectus
noster mysterium sancte trinitatis: sed bene super-
naturaliter. Et hoc dupliciter. Uno modo quod
celum. id est secretum inclinet deorsum: vel quod intel-
lectus elevetur sursum: et utriusque modum deus be-
nignissimus servavit in nobis. Nam celum fu-
it ad nos inclinatum in benignissima incar-
natione filii dei. ps. Inclinauit celos et de-
scendit. in qua incarnatione maxime altitudo
divinitatis inclinavit se humiliando se ad as-
sumendum carnem humanam: et infirmitates no-
stras: et de eterno fecit se mortale: de tempo-
rali passibile: de magno parvum: de illo ma-
gno palatio celi artavit se parvo thalamo
vteri humilis. Et existens in modo predicavit
aut reuelavit et declaravit quod est unus
deus trinus in personis dei. Ego et pater unus
sum. Jo. i. Et dicitur. Docete omnes
gentes baptizantes eos in nomine patris et filii
et spiritus sancti. Nota in nomine: ecce unitas. Pa-
tris et filii et spiritus sancti. Ecce trinitas. Jo-
hannem tangimus ipsum mysterium trinitatis: altis-
simum digito intellectus. Secundo servavit in
modum. id est elevando nos in celum: sicut aplos per-
fertim Paulus que fuit rapta usque ad tertium ce-
lum. id est usque ad mysterium trinitatis. Nam secundum
unum modum exponendi: per primum celum intelli-
gitur cognitio celestium corporum: per secundum celum:
cognitio celestium spirituum: per tertium celum cog-
nitio divinarum personarum. scilicet patris et filii et spiritus
sancti. Unde ad hoc insinuat ecclesia cano-
nicat. Ex quo omnia: per que omnia et in quo omnia: ipsi gloria
in secula. Ite Aplos Ro. xj. Et ipso et per ipsum
in ipso sunt omnia: ipsi honor et gloria in secula
seculorum amen. Sic elevarunt etiam aquila no-
bilitissima Joannem evangelistam: que hoc my-
sterium clarissime cognovit et declaravit di-
vinitatem et testimonium dant in celo: pat-
ris et filii et spiritus sancti. et hi tres unus sunt.

Jo. v. Sic elevarunt intellectum doctorem
fessorum et ceterorum scripturarum: que digito intellectus
tertiusque mysterium trinitatis. Ecce quo modo
bus modis deus hoc fecit: et utriusque modum
petebat David: in ps. dices. Dine inclina
celos tuos et descende: ecce pium. Tange
montes et fumigabunt: ecce seculus. ps. cxliij.
Nota. Celos tuos. id est mysteria secreta tri-
nitatis: unum celum est quod est unus deus: aliud
est quod est trinitas in personis. Aliud quod solo patre
generat filium. Aliud quod a solo patre procedit
filius per eternam generationem. Aliud quod spiritus
procedit a patre et filio: et sic de aliis. Tange
montes. Montes vocat apostolos martyres
professores doctores que habuerunt intellectum
elevatum per alta interpretationem et spirituale vitam.
ps. Levavi oculos meos in montes. i. scilicet
vales terrestres sunt homines et gentes mu-
dane. Et fumigabit non de fumo fornacis
et ignium etc. sed de fumo doctrinarum et pa-
dicationum: que sunt odoriferi sicut fumus in
centis confortantes et calefacientes nos: quibus
cognoscit a nobis mysterium trinitatis: sicut
ex fumo cognoscit ignis: cui naturale est
ignis est fumus. Istis duobus modis tangimus
altitudinem trinitatis: alias impossibile est
ser etc. unde aplos. De habitabat luce inaccessibile
quod nullus hominum vidit: sed nec videre
potest. i. Tim. vj. Potes dicit notare exemplum
de Aug. que ambulans per litus maris: vidit
puerum que volebat mittere in parvum fontem
rius maris aquam. Dicitur historia sic expedit.
Ideo que ex dono dei tangimus: ut cuius digito
to intellectus mysterium sacratissime trinitatis:
aliquos rationes sive aliqua media hodie
adduca ad probationem ipsius. Non quidem immi-
tando in ipsis medijs: sed solum auctoritati
divine que est firmum fidei fundamentum. Ita
que rationes iste hinc se consequenter: non autem
cedent ad fidem: ut super. v. pte. j. dicitur est.
Primum medium erit per auctoritates divi-
nales: et herit ad probationem iudeorum.
Secundum medium erit per rationes naturales: hoc
erit ad probationem paganorum.
Tertium medium erit per similitudines ecclesi-
asticas: et herit ad probationem christianorum.
Quartum medium erit per operationes miracu-
losas: et herit ad probationem devotorum.
Primum medium etc. ad probationem iudeo-
rum: non est congruum medium auctoritas noviter
statuere: que illud non recipitur: sed videtur.

auctoritates veteri testamētī qđ ip̄i recli-
 p̄it. Et yr ceteras auctoritates sub com-
 pendio referem: videmus qđ quor auctoz
 tates p̄p̄az qđ fuerūt p̄ncipaliozes in ve-
 teri testamēto. Primo qđē Moȳs. Scđo
 David. Tertio Salomōis. Quarto Esa-
 ie. Prima habet. Gen. j. vbi d̄r. In p̄nci-
 pio creavit deus celū z terrā zc. Veritas
 heb̄raica habet sic. In p̄ncipio creavit he-
 loym celū z terrā. Heloym aut̄ est nomen
 pluralē hui⁹ nois. vel heloy: qđ significat
 dū in singulari. Et h̄ factis p̄z scientib⁹ p̄-
 p̄teritas idiomatis heb̄raici. sicut d̄r. *Hi*
colae de lira. in qđā tractatu p̄ra iudeos.
 Per hoc aut̄ qđ nomē ple diuinū iungit cū
 p̄bo singularis n̄ieri: cū d̄r. Creavit helo-
 ym: ac si diceret creavit d̄y oñd̄it sc̄pura-
 qđ in deo est pluralitas in vnitatē cēntie: qui
 talis mod⁹ frequēssimē in veteri testamē-
 to inuenit de deo: z a nullo alio. Et qđ sar̄
 p̄z qđ in vnitatē diuine essentie est aliqđ plu-
 ralitas p̄sonaz in vna simplici essentia: qđ
 in p̄dicato nō loquēdi designat: p̄ vbiū sin-
 gulari n̄ieri cōiunctū n̄iero plurali. Cui
 quidē auctoritati l̄ez iudei r̄ndere nitant̄
 in respōsio ip̄oz fruola est: yr idē Nico. d̄
 lira. ponit vbi sup̄. Vide ibi. Ratio aut̄ qđ
 dicit heloym in p̄ti est: yr oñderet Moȳs
 l̄ez qđ oēs tres p̄sone diuine p̄currūt incre-
 atione rez: sicut scrip̄t in f̄mone de annū
 tationē qđ incipit. Ecce cōcipies in vtero
 ge. j. Ad idē facit rez. Gen. j. in p̄ncipio
 vbi exp̄munt tres p̄sone diuine. Dum em̄
 dicit in p̄ncipio creavit de⁹. i. pater. Et in
 fra. Et sp̄s d̄ni ferebat sup̄ aq̄s zc. Ecce
 sp̄s d̄ni. Deinde cū sc̄pura voluit osten-
 dere modū qđ de⁹ p̄durit creaturas: singu-
 las qđ qđ reaturaz sp̄eb⁹ p̄mittit. Et di-
 cit de⁹. Fiat hoc zc. Et qđ d̄at intelligit: qđ
 p̄ verbū suū deus creavit cuncta: hoc aut̄
 ve b̄ū d̄icitur filii dei. Jo. j. In p̄ncipio
 erat verbū: z ideo cōuenient̄ exponit vno
 nō in p̄ncipio creavit de⁹ zc. In p̄ncipio
 in filio: sic exponit Aug. xj. ciui. di circa
 finē: qđ dicit p̄ncipii. Jo. xvij. Ego p̄nci-
 p̄ qđ z loquor vobis. Qui fil⁹ alibi dicit
 sapia. ps. Omnia in sapia fecisti. Nota h̄
 sc̄pura de illo saraceno: de qđ isra in sc̄do me-
 do sic mētio. Scđa auctoritas veteri
 testamētī: p̄ qua arguit p̄litas p̄sonaz cū
 vnitatē essentie i diuinis: habet p̄ David

ps. xliij. qđ incipit. Eructauit cor meū ver-
 bonū: qđ ad litterā nō p̄t exponi nisi de
 ch̄zo. Vñ apls Heb. j. h̄c auctoritatē al-
 legat ad hoc: in qđ ps. sic dicit de ch̄zo sicut
 ad ch̄m p̄ David. Sedes tua de⁹ in secu-
 lū secl̄: p̄ga directōis: altas eq̄tatis: p̄ga
 re. t. Dilexisti iu. z odi. ini. p̄p̄ea vnitē te
 de⁹ deus t. ol. le. p̄e con. t. In hac auctoz
 ritate loq̄t David ad deū duz d̄r. Sedes
 tua de⁹ zc. Deus est vocatiui calis: o de⁹
 z loquit ch̄zo. Vide Nicolā d̄ lira Heb.
 j. exprimit ip̄e de⁹ vnc̄: qđ ip̄e p̄ naturaz
 h̄ianaz assumptā vinctus est p̄ plenitudi-
 nē gr̄e. Jo. j. Vidim⁹ gl̄iam ei⁹: gl̄iam q̄l
 vni. a. pa. ple. gr̄e z ye. Exprimit etiaz hic
 de⁹ vngēs ip̄m: ex qđ innuit qđ deus inun-
 gēs est p̄sona distincta a deo vincta: qđ sc̄t
 p̄ra sacra loq̄tur de ip̄o vni genito tanq̄
 de alia p̄sona. Notādū etiā qđ ex p̄e vngē-
 ris dei: duplicat hoc nomē de⁹: quū dicit.
 Gen̄te de⁹ de⁹ tu⁹: ad denotādū p̄sonā
 p̄ris z sp̄s d̄ni. Et sic p̄z ex auctitate hac
 p̄litas p̄sonaz z diuinitas ip̄i ch̄zi. Pro-
 prer qđ ad idē p̄bandū inducit eaz apls
 Heb. j. Alta auctoritas eiusdē David h̄
 ps. cix. vbi dicit. Dixit d̄ns d. me. se. a. de.
 meis. Et ista sūt p̄ba p̄ris ad filiū. Dat p̄
 trāslationē caldaicā. qđ d̄r sic. Dixit d̄ns p̄
 bo suo. Patet etiā p̄ id qđ sequit in eodē.
 ps. Et vtero ante luciferū genui te: qđ nō
 p̄t cōpetere nisi filio dei. Per h̄ aut̄ qđ hic
 d̄r: verbū dei esse ex vtero dei. i. ex suba d̄i
 oñd̄it vnitatē essentie: qđ diuinitas p̄ficari
 nō p̄t. Et ad idē astruendū facit qđ dicit
 Ante luciferū. i. ante oēm creaturaz qđ ab
 eterno. qđ est de⁹ iste genit⁹. Du3 qđ d̄r. Et
 vtero denotat p̄substantialitatis. Du3 d̄r An-
 te luciferū: denotat eternitatis. Du3 d̄r
 Genui: denotat p̄sonaz diuersitatis: qđ nul-
 la res seip̄am gignit. Itē ps. ij. D̄ns dixit
 ad me filius meus es tu ego hodie genui
 te zc. Nota. Hodie. i. eternali f̄m Glo. qđ
 cōnitari oia sunt p̄ntia. Itē Proverb. xxx.
 Qđ nomē ei⁹: z qđ nomē filij ei⁹: si nōstis:
 Et sicut in auctoritate p̄dicta: p̄ h̄ qđ null⁹
 d̄r sedere ad dexterā suū ipsi⁹ idēz p̄bat. Et
 sic ex hac auctitate p̄dicit p̄. p̄z p̄litas p̄-
 sonaz. Et maxie qđ hic ps. nō p̄t exponi
 ad fraz: nisi de ch̄zo. Prop̄ qđ saluator al-
 legat hūc ps. ad hūc sensū. Dat. xxij. Et
 apls heb. j. Tertia auctitas b̄i a Salo.

De Fide

Prover. viij. vbi dicit in plona sapientie diuit
ne. Dñs possedit me ab initio viar suarū:
quāq̄ quicq̄ faceret a p̄ncipio ab eterno or
dinata sum. Et infra. Pondū erat abyssi:
z ego iā cōcepta erā zc. Et q̄ auctoritate
p̄z: q̄ cū dī. Ab eterno ordinata sum: q̄ ip̄a
sapia dei de q̄ loq̄t est deus: q̄ nihil est ab
eterno: nisi de. Et postea dicit. Nōdū erat
abyssi: z ego iam cōcepta eram. Et q̄ patet
q̄ fili⁹ est: q̄ est deus fili⁹. Cui⁹ fili⁹? Non
alter⁹ nisi dei. q̄ ip̄a sapia dei est de⁹: fili⁹
dei. Hora q̄ in scriptura z veteris z noui
testamētī: noia dicit de filio dei siue de sa
pientia dei. Primo q̄ sit cōcepta. Secūdo q̄
sit nata. Tertio q̄ sit genita. Quarto q̄ sit
creata. Quinto q̄ sit verbus. Sexto q̄ sit
fili⁹. Septimo q̄ sit imago: quia oia ista
noia vni creature p̄uentre nō p̄nt. Rō aut̄
hoy noim sic sumi p̄nt. Primo q̄des q̄d
cōceptū est manet in eo a q̄ cōceptū est: idō
fili⁹ dei dī cōcept⁹ a patre: q̄ in p̄e manet
vni dī Prover. viij. Pondū erat abyssi z
ego iam cōcepta erā. Et Jo. j. dī: q̄ filius
dei est in sinu patris, z q̄ verbū erat ap̄d de
um. Secūdo ne credat q̄ nulla distinctio
sit int̄ deū z filiū dei. ex hoc q̄ illud q̄d cō
ceptū est in p̄cipite est: tō vt datur intelli
gi distinctio relatiōis seu p̄sonalitatis esse
realis: dī natus: z dī eo dī part⁹. Vñ Pro
uer. viij. Vñ oēs colles ego p̄turiebar. Sz
q̄ loq̄t in p̄o ip̄fecto: q̄d notat successiōez
t̄pis. q̄d aut̄ p̄turit in p̄turiedo: nō ē a p̄tu
riete distinctū: tō postq̄ ex ore sapie dicitū
est. Vñ oēs colles ego p̄turiebar: ne intel
ligeret q̄ cū p̄turiret nō esset: subdit. Qu
p̄parabat celos aderam cū eo cūcta cōpo
nens. Tertio vt denoret q̄ fili⁹ sit eius:
de nature cū p̄e dī genit⁹. ps. Dñs dixit
ad me zc. Ego hodie genui te. Hodie. i. in
eternitate: q̄ sp̄s est p̄ns: z nulla ē in ea rō p̄
teriti z futuri. Eccl. xxiij. Ego ex ore al
tissimi. p̄dij: p̄mo genita aī oēs creaturā.
Quarto vt designetur q̄ in hac ḡnatiōe
illa sit mutabilitas t̄pis: dī fili⁹ creatus:
intra illud Eccl. xxiij. Qui creauit me
requirit i tabernaculo meo. Et infra. Ab
initio z aī secula creata sum. Quinto dī
de filio dei q̄ sit p̄bū dī. Jo. j. In p̄ncipio
erat p̄bū q̄d ē cōceptio m̄s. Ipe autē fili⁹
est i m̄e diuina cōcept⁹. sic declarat ifra in
iij. p̄e hui⁹ f̄mōis. in scda rōne. Sexto

dicitur fili⁹. ps. ij. Dñs dixit ad me filius
me⁹ es tu zc. Et Prover. xxx. Qd̄ nomē
ei⁹ z qd̄ nomen filij ei⁹? si nōstī: Et rō est:
q̄ p̄cedit a p̄e p̄ modū ḡnatiōis. ps. Ego
hodie genui te. vt dixi hic. s. g. zc. Septi
mo q̄ fili⁹? sit imago patris. Et h̄ dī: q̄ h̄ se
ad p̄zē sic ad p̄ncipiū cui⁹ est similitudo. Jo
dī fili⁹? dei imago dei. Vñ Lof. j. dī: q̄ est
imago inuisibilis dei. Et q̄ nō pot̄ ēt ima
go dei: nisi quātū ad ei⁹ essentia. Jo dicit
Heb. j. q̄ est figura sube ipsi⁹. Nā z in t̄p̄
tellectu n̄ro est similitudo rei intellecte: q̄ntū
ad ei⁹ essentia: ad cui⁹ cognitiōe p̄tingit
intellect⁹: q̄ obiectuz est qd̄ qd̄ ē vt dī in
iij. de aia. In sensu vero est similitudo rei (sensu
libilis solū q̄ntū ad ei⁹ accidentia: q̄ sensus
apphendit rē solū q̄ntū ad ei⁹ accidentia ex
teriora: q̄ sūr color sapor: quāritas: et alia
h̄mōi. Predicta sūt de m̄e b. Tho. in iij.
q̄ ḡ. c. r. z. c. lxxxiij. ¶ Quarta auctori
tas h̄ p̄. Esa. p̄ quā nō t̄m pluralitas p̄o
narū exprimit: s̄z et pluralitas p̄sonaz d̄ter
minari videt: sic p̄z Esa. lviij. vbi sic dī.
Nō a p̄ncipio in abscondito locuz sūz. Et
t̄pe aīq̄ fieret ibi eram. z nūc dñs dī: nūc
sit me z sp̄s ei⁹? Ista p̄ba sūt oī loq̄ntis.
qd̄ p̄z ex t̄ctu imediare p̄cederit: q̄ dī. Tu
di me Jacob et israel: quē ego voco. Ego
ipse/ego p̄m? z ego nouissim⁹: man⁹? q̄p
mea fundauit fraz: z dextra mea m̄sa est
celos zc. Hanc auctoritatē allegat Aug.
xx. de ci. dei. in fine. Et subdit: Hec dī res
d̄p̄tor tu⁹: sc̄tus israel. In hac iḡt aucto
ritate Esaie p̄dicit. loq̄t dñs d̄ variōe legi.
q̄ data fuit i manifesto: q̄ i die ac toto po
pulo audiete vocē dñi loq̄ntis: vt h̄ Leo.
xviij. z. xx. Hoc qd̄ dī. Nō a p̄ncipio z in
abscondito locuz sū. ¶ A p̄ncipio. i. q̄n̄ lex fu
it data p̄p̄o. Et imediare seq̄t. Et nūc po
min⁹ misit me z sp̄s ei⁹? Deū at̄ nullum
dicim⁹? deū icarnatū. deū aut̄ m̄t̄rem et
sp̄m ei⁹? dicim⁹? p̄z z sp̄m sc̄m. Et sic p̄z
trinitas p̄sonaz. Vñ et alie auctoritates
veteris testamētī adduci possent ad p̄p̄o
tū. q̄s ḡra breuitat̄ omittō. ¶ Scdm̄ me
dñū est p̄ rōnes n̄ales ad reptobatiōez p̄a
ganoz. Ad p̄p̄o t̄m aut̄ n̄m tres t̄m rōnes
adducā in p̄ntiaz. q̄ sunt istez vij.
Prima est rō necessarie p̄ductiōis
Scda est rō diuinalis p̄dictiōis
Tercia est rō vniuersalis distiūsiōis.

Prima ergo ratio etc. Sed p ista sma ratioe. p suppono q in deo est infinita potentia/infinita sapientia/infinita bonitas/infinita iustitia/infinita sublimitas/z qe quid est in deo est in finitū. Nec predicta null' etiā pagan' negaret. Ratio ergo talis est. Aut deus potuit scire: sed noluit alium generare p omnia sibi equalē: z sic invidus est de' summa bonitas: qd nepharū est in deo ponere. Aut potuit/voluit: sed nesciuit/z sic est ignorantia summa sapientia: qd est absurdum. Aut scivit/voluit: s' nō potuit z sic impotēs/z inualida summa potentia: qd omnia sunt absurda z diuine altitudinis destructiua z contradictoria. Ergitur nō aliud restat qd scivit/voluit z potuit/voluit sibi simile generare: sed quicunq' ista tria concurrunt in aliq' mor' effect' sequit' voluntate. ergo concludit' q' sicut de' pater ab eterno voluit: sic ab eterno filiū gē autē cui dedit omē qd potuit/omē qd scivit/omē qd voluit: z omē qd habuit: qz prem dare nō potuit. cū in deo pars nulla penit' esse possit: cū sit simplicissime nature. vñ Joā. 17. Omnia dedit sibi pater in manus. Et Bar. 1. Omnia mihi tradita sūt a patre meo etc. Et Sol. 1. dicit: q' i chro habitat omis plenitudo diuinitas: sic igit' de' coeq' lem sibi p omnia filiū generauit. Nā omne generas naturalit' hoc faceret: si posse haberet. Nā z fm physicū documētū/omē a gens intendit assimilare sibi patiens/ quā tū pōr. n. de gñatione. Ad quid em' ignis agit in aliud elementū: nisi vt faciat id q' tum pōr sibi simillimū/ vt totalit' transfe/rat in seipm: Si etiā animalia cuncta gene/rat filios sibi similes. Patz prima ratio. Est autē norandū q' p hanc rōnez z etiā p certam: pbat q' de' diuinitatē suā cōicat al/teris: sed nō pbat q' ille cui cōicatur sit fili' us de' cōicans: sed p scdām rōnez sic. Probat etiā q' auctoritates sup allegatas: per q's habet' q' cui cōicatur diuinitas p mo/dū gñationis pcedit a deo: vt habet. Eccl. 1. 1. Proverb. 1. 1. z ps. 1. Dñs dixit ad me etc. Scdā rō est rōne diuinalis pfe/ctionis. Quicqd em' pfectionis est in crea/tura. eminet' est in creatore: qz nemo dat qd nō habet. l. traditio. ff. de acq. reruz do. l. c. Albertū. j. q. vii. Et causa est portio' sus effectū. Videm' q' ad pfectionē cuius

libet creature p'tinet/posse sibi silem pdu/cere: q' est pfectio scda: que p'sistit in opart' prima autē pfectio p'sistit in esse. Imagis cōuenit hmoi pfectio creatori. Vñ dī ipe deus. Ego q' gñationē alijs tribuo: nūqd sterilis ero. Esa. 45. 1. quasi dicat nō. Et l' cer dicit possit hanc auctoritatē referendā esse ad mltiplicationē filioz ist' d' captiu' rate reuertentiū in terrā suā: qz premitit' Parturiuit z peperit sion filios: tū hoc nō obstat ad qd eque ratio aptet. Ista tamen rō que ex de' ore inducit firma z stabilis manet: vt si ipe alijs gñationē tribuat sterilis nō sit. Nec esset puenitēs/ q' qui alios generare facit: ipse nō vere: sed p similitudine gñaret: cum oporteat aliqd nobilitus esse in causa q' in causat'. Nec b. Tho. in. 1. 1. 1. 1. 1. 1. Sed ne erret' in hac gēneratōe: non credat' q' talis sit gñatio in creatore q'us est in creatura. Nam in creatura gñatio est opus transiens in exteriorē materiā q' nō p'ficit operantē: sed in creatore est opatio intus manēs. Nō em' trā sit in exteriorē substātiā: sicut est intelligē/ re z velle. Talis g' gñatio in deo est spūalis z intellectuā/ z nō carnalis: qz nō car/ sed spūs est de'. Jo. 1. 1. 1. Ideo fili' de' est verbū Jo. 1. Verbū aut est pcept' mentis seu intellect'. Vñ nota q' necesse est de' cere deū seipm intelligere: seipm amare: sic nos intelligim' nos ipsos: z amam'. Inrelligendo g' deus seipm generat filiū: qui vocat verbū patris: qz cū intellectu in q' rū tale sit pfectio intelligētis: z de' sit pfectio sua: opret q' seipm solū deū intelligat z oia alia in se. Et ido talis relatio q' est i deo/ put est intelligēs z intellect': est pateritas z filiatio. Et ido de': inq'tum intelligit seipm est de' pater: z inq'tuz est inrellē' a seipo: est deus fili'. Itz sint diuerse p'one. Nota exemplū de quodā saraceo no: q' interrogauit a quodā fratre nfo dī. Quomō est possibile q' de' habeat filiū: Qui rōdit. Frater credis q' deus sit: Respondit. Ita. Rursus frater. Credis aut. q' ille de' sit mutus vel loquat'. At ille. Credo q' loquat'. Et frat. Illud g' verbū qd de' loquit: est fili' de'. Jo. 1. Et de hoc s'bo loquit scriptura. Gen. 1. Dixit de' fiat lux etc. vt de' intelligi/ q' deus oia pduxit s'bo suo. i. p filiū suū. Jo. 1. Omnia p ip'uz

De fide

facta sunt: q̄ est sapientia patris: sic yr ar-
tifer p̄ arte que est in mente sua operat ar-
tificiū. ps̄. Omnia in sapientia fecisti. Si ve-
ro queris: q̄ de⁹ pater nō plures genuit fi-
lios: Vide Glo. in Cle. i. in prin. de sum-
trini. z ff. cato. in ybo ynigenitū. quā scri-
psit infra smone. xvij. vbi agit de primo ar-
ticulo fidei prinere ad hūanitatē christi zc.
In introitu in additione q̄ incipit. Vide
Glo. zc. Et sic pat̄ q̄ de⁹ pat̄ z de⁹ fili⁹ licet
sint diuerse potēte: sunt tñ eiusdē essentie
z eiusdē nature: qz res intelligēs z intelli-
gētia eiusdē nature est z essentie. Vñ dñs
Jo. x. Ego z pater vnū sum⁹. In quātuz
aut de⁹ diligit seipm est amor q̄ vocatur
spūsanct⁹. Si em̄ deus pat̄ generat filiū
es mō quo dictū est sup̄: p̄stat q̄ sume euz
diligit: z eōuerfo filius patrem. Sed hic
amor q̄ ab ytroqz pcedit nō differt ab eis
essentialit̄: nec accidentalit̄: sed p̄sonaliter
igit in eis sunt persone plures z coeternē
z coeqles. Vna tñ generas: z altera tñ
generata: z alia pcedens ab ytraqz q̄ dicit
spūsanct⁹. Hāc declarationē ponit Aug.
xj. de ciui. dei. c. xxix. Ponens em̄ hec tria
ad silitudine trinitatē intelligendū dicit.
Nam z sum⁹: z nos esse nouim⁹: z nos t̄
esse ac nosse diligim⁹. z bñs Tho. lat. p̄
sequit hoc. in. iij. ytra gen. c. xj. Tertia
ratio est p̄pter yniuersale diffusiōne. Naz
vt ait Dion. Bonū est sui diffusiuū z cō-
municatiuū: vt pat̄ in luce. que p̄ oia mōdi
corpa se diffundit z virtutē suā v̄ qz ad p̄-
fundissima terre mittit: z p̄ciōssima me-
talla in ysceribz terre gignit. Sic pluuiā
sic elementa omnia: z oēs creature oibus se
diffundit fm̄ modū suū. Patz ergo q̄ bo-
nū est sui diffusiuū z cōicariuū. Et quan-
to mag⁹ est bonū: tanto mag⁹ est sui diffu-
siuū. Ergo summū bonū sume est sui diffu-
siuū: sed non pōt de⁹ se sume diffunde-
re. p̄ducendo bonū q̄ dicit̄: creatū cū sem-
per illud excedat in infinitū. E necesse est
credere q̄ generet aliū sibi in natura eadē
cui totū suū posse cōicari: totū suū nosse: et
totū suū velle: z hoc est fili⁹ dei. Ido dicit
Aplūs Col. ij. q̄ in chro habitat ois p̄les-
nitudo diuinitatē. Et ibidē d̄t q̄ in chro
sūt oēs thesauri sapiētie z sciētie dei. Ite z
Jo. xv. Omnia q̄ habet pat̄/ mea sunt. Et

Jo. xvij. Dea oia tua sūt: z tua mea sunt.
Et sic pat̄ fm̄ mediū: iura qd̄ d̄t chris. Pa-
ter qd̄ dedit mihi: matus oibus est. Jo. x.
Qui dedit mihi totū bonū suū: qd̄ est ma-
tus oibus rebz. Terciuū mediū est p̄ silitu-
dines exēplares. Vbi nota duas silitu-
dines in creaturis. ad intelligendū in crea-
tore mysteriū sacratissime trinitatē: eo mō
quo possibile est nobis.

Prima silitudo erit in creatur̄: in q̄b
reperit̄ imaginis signaculū.

Secda silitudo erit in creatur̄: in q̄b
reperit̄ trinitatis vestigiū.

Prima ergo silitudo zc. Sicut em̄ aia
ronalis: in qua resulget silitudo deitatis
m̄lriplex. Primo quide: qz aia est vna in
toto corpe z nō p̄les. Nota hoc quō p̄mo
est in embione aia vegetatiua: z postmo-
dū sensitua. z tertio intellectiua: q̄ adue-
niere alte corripunt: vt notat b. Tho. gre
j. lxxvj. q. ar. iij. Sic z i toto mōdo est vn⁹
de⁹: de cui⁹ vnitare dictū est sup̄ smone. p̄-
rimo. Secdo qz sic aia ronalis hz triplicē
potētā in se. s. memo. ratiua q̄ recordamur
z intelligentiā q̄ intelligim⁹ p̄sentia: z vo-
luntatē q̄ desideram⁹ futura: vt infirmus
sanitate paup diuitias zc. Et tñ moria/
volūtas z intellect⁹: nō est nisi vna aia.

Ira in diuis sūt tres p̄sonē. s. pat̄ z fili⁹ z
spūsanct⁹. q̄ tñ nō sunt nisi vn⁹ de⁹. Deut.
xxxij. Videte q̄ ego sim sol⁹: z nō sit alio-
de⁹ p̄ter me. Tertio qz sic aia dat esse to-
ti corponi z regit totū corpe. s. caput. bra-
chia/ pedes/ man⁹ zc. Sic de⁹ dat ee oibz
creatur̄ z regit totū mōdū: cui⁹ caput est
cellū. brachia sūt stelle: q̄b facit opa. Ven-
ter sūt ignis/ aer/ z aqua/ pedes sūt terra.
Boet⁹. Qui p̄perua mōdū rōne guber-
nas Terraz celiqz sacoz zc. Quarto qz
sic aia replet totū corpe: z est rota in q̄libet
ber pre: sic de⁹ replet totū mūdū. Dicitur.
xviij. Celū z terrā ego impleo d̄t dñs. Et
est tot⁹ deus in q̄libet gre/ z in q̄libet loco
mōdi: qz nō est diuisibilis. Quito qz sic aia
videt oia z non videt: sic de⁹ oia videt: qz
oia nuda sūt z apra āte oculos ei⁹. z tñ spe-
ab alijs nō videt. Leo. xxxij. Ad me vide-
bit hō/ z vliet. Ite j. Tim. vij. De⁹ habet
tat lucē inaccessibile: que null⁹ hom̄ videt
sed nec videre pōt. Ite sic aia diligit totū
corpe/ z oīes pres seu oia mēbra eius: sic

de rē. Sap. xi. Diligis oia q̄ sunt nihil:
 odisti eorū q̄ fecisti. Prop̄ hoc q̄ dicit aia
 ad imaginē z similitudinē dei facta: nō alia
 creatura corpalis nisi hō r̄m. Ad qd̄ immu-
 endū deo q̄ creavit mōs dixit. Fiat lux.
 fiat luminaria zc. Producat terra aiam
 viventē zc. Gen. i. Sed qm̄ voluit forma
 re hoīem: nō dixit. Fiat hō. sed qm̄ teneret
 cōsistētū pat̄ z filii z spūssētūs: dixit deo.
 faciam hōiē ad imaginē z similitudinē
 nr̄am. Gen. i. Patet q̄ zc. Dicitur aut̄ no-
 tandū q̄ si q̄libet hō habet imaginē trinitatis
 z unitatis diviē in aia: q̄ reuerēt de
 bet hō istā imaginē p̄seruare. Nota cū qm̄
 ta reuerētia seruat hō imaginē chr̄i z v̄gī-
 nis Marie in camera q̄ ponit illā in loco
 sublimi cū lampade accensa zc. Itē ponit
 ea sup̄ altare zc. Et qm̄ sacrilegiū pura
 ref. ligis funderet illā cuz ense vel p̄iceret
 in ignē v̄l latrinā zc. q̄libet clamaret zc.
 cū. Q̄ p̄ditōr. Q̄ sacrilegus z canis renega-
 tus zc. Magis p̄p̄e imago dei z excellē-
 tiō: est aia hūana q̄ illa imago zc. dupli-
 citate. Primo ex p̄e imaginis. i. rep̄sen-
 tātis: q̄ illa est lignea v̄l lapidea vel ar-
 gētea zc. corruptibilis z insensibilis: sed aia
 est immortalis z excellentior om̄i corpore z in
 corruptibilis z immortalis: excedēs p̄porti-
 onē om̄is rei corpalis. Et adeo est excellē-
 tissime nature aia: q̄ nlla materia digna
 fuit intrare cōpositiōē suā: sed sine mate-
 ria a deo d̄ nouo imēdiare creat. Nō est p̄
 cū corpaliū oim̄ rerū equalēs ei. Bar. xi.
 vj. Quid em̄ p̄dest hōi si vniuersū mōm
 luere: anie deo sue detrimētū patiat. Aut
 quā dabit hō cōmutatiōē: p̄ anima sua.
 Sēdo rōne rei representatiōē: q̄ p̄ imaginē
 sue figurā lignēā zc. representat hūanitas
 chr̄i nati vel crucifixi vel v̄ginis Marie:
 vel alterius sc̄i: sed p̄ aiam representat vni-
 tatis z trinitatis ineffabilis diuitatis. Quan-
 to q̄ maius sacrilegiū est iniuriā imaginis
 isti facere. Aliqui sc̄ndū eam v̄l traciūt
 vindictarū occidēdo hoīem: z illi q̄ semit
 nant d̄ cordiā inter fr̄es. Tales assumūt
 sibi officii diaboli. Et dicitur tales. Q̄ ipse
 interfecit patrē meū v̄l fratrē zc. Et si ipse
 est sacrilegus: q̄re tu vis idē facere vel esse.
 Itē vindicta est deo dimittēda zc. Ro. xij.
 Vbi vindicta est ego retribuā dicit d̄s.
 Alio q̄n peior es tu q̄ ille qui occidit filiū

tuū. Ille em̄ occidit corpus filij tui non
 aiam: nisi p̄ accidēs: tu autē occidēs aiam
 tuā. Quā stultus esset ille q̄ veller se prius
 occidere: v̄l aliu postea occideret. Itē d̄
 x̄i deo. Quicūq̄ effuderit hūanū sanguī-
 nē effundet sanguis illi. Et subdit ratio.
 Ad imaginē quippe dei factus est hō. Sc̄n-
 ir. Nota effundet sanguis illi. hoc intellē-
 git dupliciter vel a iudice iustitiā facientes
 vel ab ipomet p̄ penitentiā. Qui em̄ occi-
 dit vel p̄sentit in mortē alteri hōis. p̄ria
 p̄nia est effundere de sanguine suo cū disci-
 plinis. Alij autē nō sc̄ndū istā imaginē:
 sed p̄ficiunt eaz in ignē. Isti sūt auari: q̄
 auaritia nō est nisi ignis: q̄ accēdit in cor-
 de auari ad p̄gregandū p̄ v̄suras vel rap-
 nas zc. Alij autē p̄ficiūt hōi imaginē in
 latrinā luxurie. Quid est luxuria: nisi ster-
 cus zc. Dicit p̄ra illos q̄ dicunt fornicatio-
 nē simplicē non esse pecc̄m zc. Ideo d̄ scri-
 ptura. Fili in māuetudie serua aiam tuā:
 z da illi honorē s̄z meritū suū. i. q̄ imago
 dei ē. Peccatē in aia sua q̄s iustificabit: z
 q̄s honorificabit et honorantē aiam suā.
 Ec̄c̄i. x. Et sic p̄z prima similitudo trinitatis
 q̄ resultat in aia hūana. Sēdo similitudo
 do est in sole. ps̄. In sole posuit tabnac̄lū
 suū. i. signū siue vestigiū: q̄ sol valde rep̄-
 sentat vnitatē z trinitatē dei. z hoc quan-
 tū ad sex. Sex em̄ modis possumus solem z
 q̄ in sole sunt p̄siderare: in quibz resultat z
 relucet trinitas z vnitatis diuinitas. Nam
 v̄l d̄ Aug. In sole est quedā vnitatis z tri-
 nitas representans trinitatē z vnitatē diui-
 nā. Sicut vestigiū pedis representat pedē.
 Anima vero humana z angelus hoc ipsum
 representant: sed tanq̄ speculum respici-
 unt imaginē: ideo magis perfecte. P̄ri-
 mo namq̄ in sole est ipsa substantia solis
 tanq̄ pater: qui a nullo generat̄ nec p̄cedit:
 a quo sole splendoris radius generat̄
 tur: sicut filius dei a patre. Et ab vtroq̄
 sc̄z sole z radio eius procedit calor. sic spir-
 itus sanctus a patre z filio. Et hec tria sunt
 simul tempore: sicut pater z filius z spiri-
 tus sanctus: sunt simul in eternitate: quia
 sol statim quando fuit creatus emisit ra-
 diū: z eodē tempore v̄l calorē ab vtro-
 q̄ p̄cessit: sic deus pater ab eterno filium
 genuit: z ab vtroq̄ spiritus sanctus p̄cessit
 sic. Sēdo sicut radii splendoris a p̄nci-

De Fide

pio fuit a sole natus et semper ab eo nascitur. et calor a principio processit ab utroque et semper procedit: sic filius dei ab eterno fuit generatus a patre: et semper generatur et spiritaliter ab eterno ab utroque processit: et sic procedit. **P**rimo dicitur ad me filius es tu. e. h. o. die. i. ab eterno genuit te. **T**ertio sic radii solis manens in sole rotam mundum implet lumine: ita filius dei splendor glorie dei manens in patre est ubique et omnia replet. vel dicitur sicut radii solis descendens in mundum et non recedit a sole: sic filius dei sic venit in mundum et non recedit a patre: semper in patre est et pater in eo: iuxta illud Jo. xvij. Tu pater in me et ego in te. **Q**uarto sicut calor procedens a sole et a radio et omnia calefacit et facit fructificare: sic spiritaliter a patre et filio procedens: corda hominum calefacit et fructus spiritus facit producere. **E**t propterea in specie ignis apparuit. **A**ct. ij. **Q**uinto sicut sol per splendorem suum omnia illuminat: sic deus per filium omnia vera luce perfundit: iuxta illud Jo. i. Erat lux vera que illuminat omnem hominem venturum in hunc mundum. **S**exto sicut sol per radii splendoris et per calorem omnia operatur et in omnia suam virtutem influit. ita deus per filium et spiritaliter omnia operatur et in omnibus suis virtutibus influit et infundit. que in diuisa sunt opera trinitatis: ut dicit Augustinus de se. di. ij. c. **D**ivine mirabiliter ergo trinitatis vestigia resultat in sole. **Q**uartum medium est per operationes virtuales. **P**er effectus enim et virtutes devenimus in cognitione esse: sic per operationes et effectus quas in nobis sacratissima trinitas operatur. cognoscimus hoc quarto modo ipsi mysterium. **L**icet autem multe et pene infinite sint operationes eius in nobis: tamen in presenti sermone tres tantum referam pro devotarum personarum excitatione. **P**rima operatio eius in nobis est quare animam vivificat seu iustificat. **S**ecunda operatio eius est quia animam fortificat. **T**ertia operatio eius est: quia animam glorificat. **P**rima ergo operatio etc. **A**nima enim per peccatum mortificatur. **J**a. ij. Peccatum cum columbarum fuerit: generat mortem. **Q**uando autem peccatum sibi dimittit animam vivificat: de morte ad vitam. i. de morte peccati ad vitam gratie.

De qua dicit dominus Jo. i. Qui credit in me etiam si mortuus fuerit vivet. **N**ullo autem potest anima vivificari per modum auctoritatis: nisi ab ipsa sanctissima trinitate. **E**t in scriptum habetur: quoniam christus misit apostolos per universum mundum ad predicandum: dicit eis. **E**untes docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti. **D**at. x. **I**n baptismo ergo ponitur invocatio trinitatis: que est de essentia baptismi: ut dicunt **T**heologi in. l. ij. sentent. **E**t canonice in. c. j. de baptismo: ad insinuandum quod ipsa trinitas auctoritative per se remittens animam vivificat: licet per meritum passionis Jesu christi: iuxta illud. **I**ustificati gratis per gratiam ipsius: et per redemptionem: que est in christo Jesu. **R**o. ij. **S**ic et penitentie sacramentum quoniam absolute habens: ponitur in absolute invocatio trinitatis. **I**n die confessionis. **E**go te absolvo. **I**n nomine patris et filii et spiritus sancti licet invocatio trinitatis in hoc sacramentum sit de essentia forme sacramenti: sic in baptismo: et rationes differunt: quoniam non ponitur ad propositum nostrum: causa brevitatis: comitum. **S**ecunda operatio trinitatis in nobis est quia anima fortificatur in bello spirituali. **N**ihil est enim per quod sic fortificetur anima: peritum per diabolum: sic invocatio trinitatis: que non solum verbo: sed etiam signo crucis invocatur. **H**uius exemplum habemus in **E**bananarum: quae hodie in euangelio legitur. **N**am oravit christus d. **M**iserere mei fili David: filia mea male a demonio vexatur. **D**at. xv. **Q**uestio est hic: quare **E**bananarum si vocavit eum filium dei: hoc enim videbat efficere. quod per potest christus? **S**ed quomodo est filius dei? **R**espondeo: quod est filius David. **R**atio hec non est sine mysterio. **N**am legitur de David: quod vicit **G**oliath cum quinque lapidibus: et cum baculo pastorali: et cum pera et funda: iacens in eum triplicem lapidem: sicut dicit **D**avid in historiis. **E**t legitur i. **R**eg. xvij. **D**icit historia. **Q**uid per **G**oliath nisi diabolus designatur? **I**nterpretatur enim **G**oliath orbem transgressus. **I**psius enim diabolus transgressus migravit de celo ad infernum per superbiam suam. **P**er tres lapides intelliguntur tres personae sancte trinitatis: que ponuntur primo in pera. i. in corde. et postea in funda. i. in ore invocando trinitatis auxilium: et hoc modo dicit **G**oliath. i. diabolus vincitur per baculum intelligitur: et per crucem: cuius quod debemus nos signare.

qu inuocam? trinitate faciendo cruce nob
 bis? r dicendo. In noie p̄is r filij r spiri
 tussci. Dic quo debeat fieri crux: qz multu
 errat i hoc. Prop̄ q hoc dixit: fili David
 qui diceret. Sic David uict Goliat̄ q si
 gurabat diabolu: sic da mibi graz dñe: vt
 diabol? vincat nūc: r expellat a filia mea.
 Pater q scda opatio trinitat. Yo de ipsa
 trinitas de viro bono. Lamabit ad me et
 ego ex. eu. cu. ip. s. r. c. ps. r. c. r. c. r. c. r. c.
 mola do sacrificiu laudis: r redde aliusi.
 vota tua. Et inuocabis me i die tribulatio
 nis: et uia te r donouitabis me. Vlti in
 hoc certamine succubunt: qz trinitat? au
 xiliu inuocare aut oblitiscunt/ aut negli
 git: r io inuocetis ipas. Tertia opatio
 trinitatis e: qz aiā glificat. Na post mor
 te aiā clare intueit trinitate ipaz: in cusul
 uilōe aiā glificat: r a q̄libz p̄ona trinitat
 aiā recipit magnā gliaz. Na a p̄ona p̄is
 recipit potentia q̄ quecūqz aiā uult p̄: vñ
 p̄o uici ops. Sic em b̄i dicunt dñi p̄icel
 parione: iuxta illud. Ego dixi dñi estis r c.
 sic r dicunt oipotetes. Na si apls dñi estz
 in hac vita mortali dicit. Oia possum in
 eo q̄ me p̄fortat. Phil. iij. quāto magis h̄
 cōpetit aiē q̄ h̄z b̄itudinē in re. Vñ p̄r pl
 aiā brā q̄ oēs demones s̄t. Scdo a p̄ona
 filij p̄cquit aiā mirabilē sapiāz: q̄ oia cog
 noscit q̄ntū ad suā gl̄iam p̄inet. Uide b.
 2do. pre. j. q. r. ij. ar. viij. Et. q. lxxxij. arti.
 ij. Vñ aiā separa pueri baptizati p̄? scit
 de naturalibz r sup̄naturalibz etiā diuinis
 q̄ oēs p̄b̄i r theologi q̄ vñqz in h̄ mdo fu
 erūt. Vñ Greg. in. iij. dilalo. Quid est qd
 nō uideat: q̄ uidentē oia uident. Tertio re
 cipit aiā a p̄fectō mirabilē charitatē q̄
 ardentissime r p̄fectissime diligit deū sup
 seip̄suz: r primū sic seip̄m. Vbi em p̄fecte
 ista duo p̄cepta charitatē implent. ps. Te
 decet hymn? de? in sion: r tibi reddet vo
 tū in b̄ierm. Vñ aiā brā philocapra d̄ do
 sp̄ laudat ipm vñ in trinitate r trinuz in
 ynitare. Hoc fuit reuelatū. Estate: q̄ oic q̄
 uidit seraphin q̄ clamabāt: sc̄tus sc̄tus san
 ctus dñs de? exercitū: plena est ois terra
 gl̄ia ei. Esa. vi. Et pari rōne idē ē d̄ alijs
 angel̄ b̄is r aiabz: q̄ sp̄ laudāt ipam trinit
 tate q̄ inuis dñi ter sc̄tus noiāt. Et dñi dic:
 dñs de? in singulari: ynitās essentē desū
 gnāt. Ipluz q̄ deū ynum r trinū sp̄ sancti

glorificat: iuxta illud. ps. B̄i q̄ habitant
 in domo tuā dñe: in se. se. l. re. Qd nob cō
 cedat ipsa trinitas. Amen.

De mundi creatioe ac eius
 fine. Sermo. xli.

Hides tua te
 saluū fecit. Lu. xviij. Dico su
 pra de scdo articulo fidei p̄inen
 te ad diuinitatē: vicz de p̄sonaz diuinarū
 trinitate: seq̄t mō p̄dicare de tertio articu
 lo: vicz de opatioe ipsi? trinitat. De opa
 tioe dico nature q̄ ē creatio mōi. De q̄ dē
 in sy. nolo aplico. Creatorē celi r t̄re: que
 posuit ē b. Petr? apls. In q̄ habem? ma
 teriā partim speculatiuā: r partim mora
 lē. Salutes h̄go Maria r c. Pro funda
 mento f̄monis in q̄ agit de creatioe: oitur
 de ipsa creatioe theologicalis questio.
 Querit. Vtrū ynicū summū p̄ncipiū
 d̄ nihilo creaturā p̄duxerit. Arguit q̄ nō.
 Si em illud ynicū p̄ncipiū p̄duxerit res/
 aut actōe antiqua aut noua. Sed nec sic:
 nec sic. igit. Hator p̄z ex diuinitate sufficiē
 ter: sed p̄bat minor. Probatur p̄mo q̄ nō
 antiq̄: qz tunc ab eterno res fuissent p̄du
 ere implicat nempe p̄traditionē q̄ aliq̄s
 aliqd̄ agat: r nihil sit actus r q̄ sit actio et
 nihil agat q̄ etiā nō agat noua actōe. Pro
 bat: qz tūc mutaret d̄ nō actioe in actioez
 nec p̄t esse fuga ad creaturā cū non habe
 at actionē: sed passionē. igit. In oppositū
 habet i simbolo: Credo in ynuz deu: ecce
 vnitas p̄ncipiū. factorē. i. creatorē: q̄ ad
 aliud scz de nihilo: celi r terre: uisibilem
 oim r inuisibilem: quo ad p̄ducibile: igit
 ynicū summū p̄ncipiū de nihilo creaturā
 p̄duxit: r sic q̄stio manet pro vtraqz parte
 dubia. Ad q̄stionē respondēdum est fm
 mḡm Gullerimū uorrionē sup. j. senten.
 arti. ij. per tres conclusionēs.
 Prima est de summo p̄ncipio
 Scda ē de rez creatioe: ab isto p̄ncipio
 Tertia de nihilo quō se habeat ad res.
 Prima igit hec est: uisibilem r inuisibilem/
 ynicū ē p̄ncipiū summū: r finis ynicus: qd
 p̄z quo ad p̄mā prem: ois mltitudo redu
 cit ad vñū qd ē supra illā mltitudinē. Sz
 uisibilia r inuisibilia quandā exaggerant